

Posudek bakalářské práce

Jméno studenta: Jana Jiříková

Název práce: Komentovaný překlad vybraných úseků textu Putin's Dragon, The New Yorker magazine, 2016

Části hodnocení	Počet bodů
A (1-5) ¹ Porozumění, významová správnost, přesnost a úplnost, koherence v překladu	1
B (1-5) ² Stylistická vhodnost: adekvátnost překladatelských řešení vůči originálu a funkci překladu, koheze, AČV	1,5
C (1-5) ² Technická stránka celé práce: Gramatika, pravopis Interpunkce, překlapy Převod dat a jmen Bibliografické citace, poznámky pod čarou	1
D (1-5) ¹ Překladatelská analýza (aplikace teoretických vědomostí v rozboru a v překladu textu – souvztažnost komentáře a překladu) Argumentace a struktura komentáře včetně míry a vhodnosti příkladů řešení	1
E (1-5) ² Teoretická podloženost komentáře (kontrastivní lingvistika, translologie) Zvládnutí tematiky textu a její reflexe ve výchozím a cílovém kulturním prostředí	1
Body celkem	5,5

¹ 4 nebo 5 bodů znamená, že práce nemůže být doporučena k obhajobě

² 5 bodů znamená, že práce nemůže být doporučena k obhajobě

Poznámky hodnotitele a témata k diskusi:

Na překladu oceňuji, že si autorka definovala realistické, zcela konkrétní fiktivní zadání (vytvořit aktuální text pro časopis *Respekt*) a systematicky z něj vycházela při definování překladatelské strategie a řešení dílčích problémů (presupozice čtenáře, přechylování, promyšlené krácení textu). *V této souvislosti nicméně autorku prosím, aby v rámci obhajoby okomentovala následující otázky:*

1. *Aktualizování článku.* Komentář správně zmiňuje nutnost upravit v překladu časová určení (např. „na podzim roku 2015“ (P9) místo pouhého „this fall“ (O50)). Kdyby měl však dnes text skutečně vyjít, vyžadovaly by některé pasáže i další, větší, zásahy. *Prosím autorku, aby okomentovala, o jaké pasáže se jedná a jak by je bylo možné upravit.*

2. *Ohledy na čtenáře.* Autorka v komentáři několikrát zmiňuje, že překladatelské posuny (intelektualizace, nivelizace, stírání rozdílů mezi dlouhými a krátkými větami – viz níže) byly motivovány ohledy na čtenáře či plynulostí výsledného textu. *Prosím autorku, aby se zamyslela nad tím, jak sečtělý by byl vzhledem k fiktivnímu zadání její čtenář, a zda je na něj skutečně nutné brát takové ohledy a v zájmu referenční funkce oslabovat funkci estetickou.*

Autorka se samotného překladu zhostila velice dobře – většina výtek vyvstává až při srovnání překladu s originálem. Prakticky všechny zaznamenané překladatelské problémy navíc autorka rozebírá v komentáři, včetně úskalí zvolených řešení.

V překladu je minimum významových posunů. Často jsou zřejmě důsledkem řešení složité syntaxe originálu (např., „která se údajně ve svých sedmnácti letech stala jeho ženou“ (P15) – z formulace není jasné, že „údajně“ má patřit k věku nevěsty) či snahou syntax dál nekomplikovat (např., „je Kadyrov vozil po Grozném v luxusním sedanu“ (P9) – z formulace není patrné, že Kadyrov sám řídil). Při převodu věty „Or had Putin ordered the hit? (O60) („Nebo jen plnili Putinovi rozkazy?“ (P19)) dochází k nivelizaci a tím i k oslabení původního významu, který hraničí s významovým posunem.

Autorka správně identifikuje, že největší překladatelské problémy působí syntax. Mnohdy sebevědomě rozvolňuje původní nominální formulace; dobře také pointuje věty (např., „Dnes však po sutinách není ani památky.“ (P7). Místy se ovšem vyskytují interference (např., „jediné, co jsem mohl dělat, bylo brečet“ (P9)) a nepřirozené aktuální členění větné (např., „Na otázku reportérů, odkud se vzaly peníze na oslavu“ (P7) – přirozeněji by mi znělo „odkud se peníze na oslavu vzaly“). Volba tématu vět mi občas trochu narušovala logické plynutí textu (např., mě zaskočila věta začínající „Lev Nikolajevič Tolstoj“ (P9), která jakoby do textu nepatřila) – jistě to ale může souviset i s mými presupozicemi.

Vlivem rozvolňování nominálních formulací originálu se v překladu místy kumulují vedlejší věty příslovecně (např. „Lustry, jež jsou zhotoveny z křišťálu Swarovski, ozařují velkou síň, která pojme deset tisíc věřících.“ (P7). Spolu s rozdělováním delších souvětí a naopak spojováním kratších vět do větších celků to vede k tomu, že se celkově poněkud stírá původní rozdíl mezi dlouhými souvětími a krátkými údernými větami a oslabuje se tedy funkce estetická. Podle komentáře se jedná o vědomé rozhodnutí, které jistě souvisí i s autorčíným idiolektem. Nabízí se však otázka, zda je to vždy nezbytné (viz 2. bod výše).

Oceňuji, že autorka v komentáři zmiňuje nutnost řešit překlad přímých řečí, a pečlivost s jakou ověřuje jejich znění v ruštině. V textu se jí daří navodit dojem mluvenosti (např., „Jé, ten je od nás!“ (P14) i oficiálnosti („Putin prokazuje výbornou orientaci v současném dění“ (P8)). Některé přímé řeči (např., „Přestože bychom neměli zapomínat na všechny negativní stránky...“ (P15)) by však bylo možné naformulovat i přirozeněji. *Prosím tedy autorku, aby při obhajobě okomentovala, jakými prostředky může čeština vyjadřovat mluvenost a kompenzovat tak typicky anglické prostředky (stažené tvary, agramatičnost).*

Práce svědčí o tom, že autorka o překladu systematicky přemýšlela a nebála se v případě potřeby přistoupit k volnějším překladu. Obojí je velmi cenná deviza do budoucna.

Práci doporučuji k obhajobě a navrhuji známku výborně.